

विशिष्टीकरण तालिका २०८०

कक्षा १०

विषय : लिम्बू

पूर्णाङ्क : ७५

समय : ३ घण्टा

क्र.स.	क्षेत्र (पढाइ र लेखाइ)	परीक्षणीय पक्ष	ज्ञान	बोध	प्रयोग	उच्च दक्षता	प्रश्न सङ्ख्या र अङ्कभार			स्पष्टीकरण
							प्रश्न सङ्ख्या	उत्तर लेख्नुपर्ने प्रश्न सङ्ख्या	अङ्क भार	
१.	शब्दभण्डार	शब्दार्थ	१				१	१	२	पाठमा प्रयोग भएका कुनै ४ ओटा शब्द (मुन्धुम २, ता?जेड १, तरे १) र तिनको अर्थ दिई जोडा मिलाउन लगाउने
		शब्द पहिचान	१				१	१	२	अनुच्छेदबाट पर्यायवाची शब्द १, विपरीतार्थी शब्द १ अनेकार्थी/ श्रुतिसमभिन्नार्थी शब्दमध्ये १ र सिङ्गो शब्द/समूहवाची/लघुतावाची शब्दमध्ये १ शब्द पहिचान गरी लेख्न लगाउने
		वाक्य रचना			१		१	१	२	अनुच्छेदबाट उखान वा टुक्कामध्ये कुनै १ र अनुकरणात्मक वा प्राविधिक/ पारिभाषिकमध्ये १ शब्द पहिचान गरी अनुच्छेदको भन्दा फरक वाक्यमा प्रयोग गर्न लगाउने
२.	वर्णविन्यास	शुद्ध शब्द पहिचान	१				१	१	१	पाठमा प्रयोग भएका प, फ, स संवर्णसहित र मुक्फ्रेड्का विविध रूप प्रयोग भएका शब्द समूहमध्ये कुनै २ ओटा शब्द समूहबाट शब्द पहिचान गरी लेख्न लगाउने

		वाक्य सम्पादन			१		१	१	२	एउटा शब्दमा एउटा मात्र अशुद्धि पर्ने गरी केम्प्रेड् १, मुक्फ्रेड् १, लेख्य चिह्नमध्येबाट १, पदयोग/पदवियोग, सङ्, अ/व, ल/र, च/स मध्ये १ पर्ने गरी अशुद्ध वाक्य दिई शुद्ध पारेर लेख्न लगाउने
३.	भाषिक संरचना	पदवर्ग पहिचान	१				१	१	३	बढीमा ४ वाक्य दिएर नाम, सर्वनाम, विशेषण, क्रियापदबाट ४ र क्रियायोगी, नामयोगी, संयोजक, विस्मयादिबोधक, निपातबाट २ ओटा शब्द पर्ने गरी रेखाङ्कित गरी पदको वर्ग पहिचान गर्न लगाउने (यसमा कुनै एक शब्द पदवर्ग विचलन भएको दिने)
		शब्दनिर्माण			१		२	२	४	(क) बढीमा ३ वाक्यसम्मको अनुच्छेद दिई अनुच्छेदबाट २ ओटा उपसर्ग र २ ओटा प्रत्यय व्युत्पन्न शब्द पहिचान गरी निर्माण प्रक्रियासमेत देखाउन लगाउने (यसरी प्रश्न निर्माण गर्दा पाठ्यक्रमले निर्देश गरेका उपसर्ग र प्रत्ययभित्रबाट पर्ने गरी सोध्ने) (ख) बढीमा ३ वाक्यसम्मको अनुच्छेद दिई अनुच्छेदबाट एउटा समस्त शब्द पहिचान गरी विग्रह गर्ने र एउटा विग्रह पदावली पहिचान गरी समस्त शब्द बनाउने र द्वित्व भएर बनेका कुनै २ शब्द पहिचान गरी निर्माण प्रक्रिया देखाउन लगाउने
		काल र पक्ष			१		१	१	२	कालका कुनै एक पक्षका ४ वाक्यको अनुच्छेद दिई निर्देशानुसार परिवर्तन गर्न लगाउने

		भाव/अर्थ			१		२	१	२	कुनै २ प्रश्न सोधी १ को उत्तर लेख्न लगाउने (क) शीर्षक दिएर क्रियाको भाव/अर्थ (सामान्यार्थ, इच्छार्थ, सङ्केतार्थ, सम्भावनार्थ र आज्ञार्थ) मध्ये कुनै एको प्रयोग गरी ४ वाक्यमा वर्णन गर्न लगाउने (ख) वचन र पुरुषमध्ये कुनै १ बाट अनुच्छेद दिई निर्देशनअनुसार अनुच्छेद पुनर्लेखन गर्न लगाउने
		वाक्यान्तरण			१		१	१	४	संश्लेषण/विश्लेषण १, वाच्यबाट १, प्रेरणार्थकबाट १, प्रत्यक्ष कथन/अप्रत्यक्ष कथनबाट १ वाक्य पर्ने गरी ४ प्रश्न दिई कोष्ठकको निर्देशनका आधारमा वाक्य परिवर्तन गर्न लगाउने
४.	पठन बोध	बोध प्रश्नोत्तर (अदृष्टांश)		१			१	१	४	बढीमा १५० शब्दसम्मको अनुच्छेद (अदृष्टांश) दिई १ वा २ वाक्यमा उत्तर आउने ज्ञान, बोध, उच्च दक्षताबाट कम्तीमा १/१ प्रश्न पर्ने गरी ४ ओटा प्रश्न सोधेर उत्तर लेख्न लगाउने
५.	निर्देशित रचना	कथा/जीवनी वा वादविवाद/संवाद/मनोवाद				१	२	१	४	बुँदाका आधारमा कथा/जीवनीबाट १ र वादविवाद/संवाद/मनोवाद मध्येबाट १ गरी २ ओटा प्रश्न सोधी कुनै १ प्रश्नको उत्तर लेख्न लगाउने
६.	व्यावहारिक लेखन	कार्यालयीय चिठी/निवेदन/व्यावसायिक चिठी/सम्पादक लाई चिठी, समाचार लेखन/			१		२	१	४	कार्यालयीय चिठी/निवेदन/व्यावसायिक चिठी/सम्पादकलाई चिठीमध्येबाट १ र समाचार लेखन/ विज्ञापन/निमन्त्रणापत्र लेखनबाट १ गरी २ ओटा प्रश्न सोधी कुनै १ प्रश्नको उत्तर लेख्न लगाउने

		विज्ञापन/ निमन्त्रणापत्र								
७.	बुँदा टिपोट (दृष्टांश)	बुँदा टिपोट				१	१	१	२	पाठ्यपुस्तकमा समाविष्ट गद्य विधाका पाठबाट बढीमा १०० शब्दसम्मको गद्यांश दिई ४ ओटा बुँदा टिपोट गर्न लगाउने
८.	सारांश लेखन (दृष्टांश)	सारांश लेखन				१	१	१	३	पाठ्यपुस्तकमा समाविष्ट गद्य विधाका पाठबाट बढीमा १०० शब्दसम्मको गद्यांश दिई एक तृतीयांशमा सारांश लेखन लगाउने
९.	पाठगत बोध	बोध उत्तर लेखन		१			२	२	४+४+४	(क) पाठ्यपुस्तकका कथा वा कविता विधाबाट कुनै अंश दिएर सन्दर्भ, विषयवस्तु, परिवेश, सन्देश, तर्क, पात्रको चरित्र, तुलना आदिमा आधारित ५/६ वाक्यमा उत्तर आउने खालका २ ओटा प्रश्न सोधी उत्तर लेखन लगाउने (ख) पाठ्यपुस्तकका निबन्ध वा जीवनी विधाबाट कुनै प्रसङ्गको एक अनुच्छेद दिएर सन्दर्भ, विषयवस्तु, परिवेश, सन्देश, तर्क, चरित्र तथा स्वभावमा आधारित ५/६ वाक्यमा उत्तर आउने खालका २ ओटा प्रश्न सोधी उत्तर लेखन लगाउने (ग) पाठ्यपुस्तकका रूपक विधाबाट कुनै प्रसङ्गको एक अनुच्छेद दिएर सन्दर्भ, विषयवस्तु, परिवेश, सन्देश, तर्कमा आधारित ५/६ वाक्यमा उत्तर आउने खालका २ ओटा प्रश्न सोधी उत्तर लेखन लगाउने
		तार्किक उत्तर लेखन				१	१	१	४	पाठ्यपुस्तकमा प्रयुक्त पाठका शीर्षक/पात्र/चारित्रिक विशेषता/ सन्दर्भ/ घटना/ परिवेश/ समस्या/ अनुमानमा आधारित कुनै १ प्रश्न सोधी तार्किक उत्तर लेखन लगाउने

१०.	भावविस्तार/व्याख्या	भाव विस्तार/व्याख्या				१	२	१	४	पाठ्यपुस्तकमा भएका पाठबाट कुनै २ ओटा पङ्क्ति दिई कुनै १ को भाव विस्तार वा व्याख्या गर्न लगाउने
११.	समीक्षात्मक उत्तर	समीक्षात्मक उत्तर लेखन				१	२	१	७	पाठ्यपुस्तकमा प्रयुक्त कथा, कविता, जीवनी, निबन्ध र एकाङ्की विधाका पाठमध्ये फरक फरक २ विधाबाट सन्दर्भ दिई समीक्षात्मक उत्तर आउने २ ओटा प्रश्न सोधेर कुनै १ प्रश्नको उत्तर लेख्न लगाउने
१२.	निबन्ध लेखन	निबन्ध लेखन				१	३	१	७	आत्मपरक १ र वस्तुपरक २ पर्ने गरी कुनै ३ शीर्षक दिई कुनै १ शीर्षकमा १५० शब्दसम्मको निबन्ध लेख्न लगाउने

प्रश्न बनाउँदा पाठ नदोहोरिने गरी बनाउनुपर्ने छ ।

यस विशिष्टीकरण तालिकाको आधारमा नमुना प्रश्न तथा उत्तरपुस्तिका परीक्षण कुञ्जिका निर्माण गरिनेछ ।

कक्षा ९ का लागि प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा कक्षा १० को विशिष्टीकरण तालिकालाई आधार मानी कक्षा ९ का सबै विषयक्षेत्र समेट्ने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।

द्रष्टव्य

- (क) ज्ञान : विशिष्ट तथ्य, प्राप्त सूचना, पुनः स्मरण र प्रतिक्रियाको मूल्याङ्कन गर्ने खालका प्रश्न यसअन्तर्गत सोधिने छन् ।
- (ख) बोध : विद्यार्थीले सिकाइका क्रममा बोध गरेका कुराको मूल्याङ्कन गर्ने खालका प्रश्न यसअन्तर्गत सोधिने छन् ।
- (ग) प्रयोग : यसमा प्रयोग गर्ने, संयोजन गर्ने र व्यावहारिक क्षमतासम्बन्धी प्रश्न सोधिने छन् ।
- (घ) उच्च दक्षता : व्याख्या, विश्लेषण, तर्क र समीक्षा जस्ता क्षमतासम्बन्धी प्रश्न यसअन्तर्गत सोधिने छन् ।